

כיצד הצליח המושל לבנות את בית-היוקרה בפחות מרבע המחיר הריאלי בשוק?
 מרבית הכספים וטובות-ההגאה ניתנו לחשוד, על-פי ממצאי החקירה, על-ידי תושבים ערביים בשטחים הכבושים, שהיו נתונים למרותו. אולם לחוקרים התברר כי מוצאפי קיבל הלוואות שונות גם מפקודיו, המשרתים במימשל-הצבאי ב-טול-כרם, בניגוד להוראות המקובלות ב-צה"ל. החשד הוא שהלוואות אלה קיבל המפקד לתקופה ממושכת וללא ריבית. בחשבונות הבנק הפרטיים של איש צבא-הקבע נתגלו סכומי כסף גדולים, שלא התיישבו עם המשכורת שמקבל הקצין. בחקירתו טען מוצאפי, כי את הכספים הפקידה אשתו, וכי הוא אינו קשור לכספים אלה. אולם כאשר פנו החוקרים לרעייה, היא סירבה לענות לשאלותיהם ולשתף עימם פעולה.

עבודת

כפייה

ר תחילה נמסרה החקירה בפרשה לטיפולו של מישטר שכס. מרבית השוטרים הקצינים שם מכירים היטב את מוצאפי, עוד מהתקופה שהיה סגן-המושל

קודם לכן לפרשות האחרות הקשורות למוצאפי, שעליהם התריע העולם הזה בעבר. אחת מהן נסבה סביב הקמת חומה באמצעות עבודת-כפייה, לאורך מחנה הפליטים נור-שאמס, השוכן בסמוך לטול-כרם, על הכביש הנכנס לעיר מכיוון שכס. הכל החל לפני יותר משנתיים, בסמוך למיקרה הריגת הנער בענתא, כאשר נזרקה אבן על רכב צבאי, שעבר ליד מחנה נור-שאמס. ברכב ישב מושל איזור טול-כרם, סגן-אלוף שלום מוצאפי. האבן פגעה בראשו וגרמה לו פציעה קלה. ההמשך היה רגיל. הוטל עוצר על המחנה, כוצעו חיטושים ונערכו מעצרים. אך בכך לא הסתיימה הפרשה.

מישטר

של פחד

כ אשר חזרו למחנה היתה כבר שעת לילה. ואז, לאור זרקורים שהציבו החיילים, נאלצו הגברים לבנות חומה בין הכביש למחנה, לפי הוראות אנשי המימשל הצבאי.

הגברים עבדו כשקני הרובים מכוונים לעברם. מי שסירב, או שהתחיל בעבירה, ספג מכות.

אנשי המימשל הצבאי חזרו ושינו באוזני העובדים כל העת, כי זהו עונשם על זריקת האבן שפגעה במושל. "אם ילדיכם זורקים אבנים", נאמר להם, "אתם תבנו חומה שתמנע את הזריקה".

עבודת-הכפייה נמשכה עד השעה 4 לפנות בוקר. החומה שהוקמה אינה מהווה יחידה אחת. היא מורכבת מכמה קטעים קטנים, הסוגרים מירווחים בין הבתים הנצבים לצד הכביש שכס-טול-כרם, כך שייקשה לזרוק משם אבנים.

בסך-הכל השתתפו בעבודות כמאה איש. גברים שלא הועסקו בעבודה נצטוו להמיץ תין בצד. לפי פקודת החיילים הם החליטו את מי שנחלש ולא יכול היה להמשיך, הכל נעשה בנהל ובסדר של מחנה-עבודה לשבויים או לאסירים.

עד כאן, תיאור העדויות. רוב תושבי נור-שאמס הם פליטי 1948 מאיזור חיפה. הם מצאו מיקלט זמני במחנה בריטי לשעבר, ששימש את הכובש הקודם כמחנה מעצר לעצירים פוליטיים. הזמניות הפכה לקבע, הפליטים נותרו לגור בו עד היום.

במקום יש שלושה מוכתרים. איש מהם לא הסכים להתראיין בגלוי או למסור את שמו. כמו כל שאר התושבים, הם היו שרויים בפחד. לטענתם, הנהיג המושל

מודח

ראש-עיריית ענתא, ואחיד המדאללה, שדיווח על פרישת הריגת הנער, הודח בינתיים מתפקידו.

בעיר, הם קשורים עימו גם בתפקידו הנור, כמושל טול-כרם. כאשר הסתבר כי העניין אינו מטופל כהלכה במישטר שכס, וכי החקירה כלל אינה מתקדמת, הבינו במישרת-הצבאית את הטעות שנעשתה. לכן הועבר הבטיח למצ"ח.

החקירה נתקלה בקשיים, משום שעדים שונים, מקרב תושבי טול-כרם והסביבה, פחדו לשתף פעולה עם החוקרים. הם טענו שהופעלו כלפיהם לחצים מצד החר שוד. לכן התנהלה החקירה באיטיות ו-בוהירות רבה.

אחרי ארבעה חודשים, כאשר בידי אנשי מצ"ח נאספו ראיות רבות, הוחלט להוציא את מוצאפי לחופשה. עד לסיום החקירה, צעד זה ננקט לא רק מפני שסגן-אלוף, הנחשד בעבירות כה חמורות, אינו ראוי להמשיך בתפקידו כל עוד תלויות החשד דות מעל לראשו, אלא גם כדי להקל על העדים, שעד עתה חששו למסור את הידוע להם. הרחקתו של המושל עשויה לשחרר אותם מהשפעתו, ולהוות הוכחה בעיניהם, שאכן יש כוונה לטפל בפרשה כנדרש ושהם אינם מסתכנים לשוא.

מסקנות החקירה עד לשלב זה הועברו כבר לעיונו של הפרקליט הצבאי הראשי. הוא הורה להשלים את החקירה בכמה נקודות, שעדיין לא הובהרו כל צורכן. נודע שכמה אזרחים ישראלים, הקשורים אף הם בפרשה, ייחקרו בידי מישטרת יש-ראל. אחרי-כן יוחלט בדבר העמדתו לדין של המושל.

יחכן שהדברים לא היו מגיעים לידי כך, אילו היו שילטונות הצבא מתייחסים

נבוד המושל

סגן-אלוף שלום מוצאפי, מושל אזור טול-כרם, הוצא לפני שבועיים, לחופשה בעיקבות החקירה הפלילית על קבלת שוחד, המתנהלת נגדו במצ"ח ירושלים. הראיות הועברו לפרקליטות הצבאית.

הצבאי במחנה מישטר של פחד. צעירים רבים הסתובבו במקום כשהם חבושים. הם סיפרו כי הוכו על-ידי החיילים, אחרי פציעתו של מוצאפי.

עיתונאי שהתקשר או לקבל את גירסתו של סגן-אלוף שלום מוצאפי לפרשת החור מה, נענה כך: "אם ילדיהם זורקים - הם יבנו!" אולם סגנו של המושל, סרן זאב, מסר גירסה שונה. לדבריו, כלל לא הוכרחו התושבים לבנות את החומה. זאב טען, כי הם התנדבו לבנות אותה, ואפילו רבו ביניהם על הזכות לקחת חלק

מעילה

מעל התעללות

ר יבוי הגירסות לא הוסיף לאמינות המימשל הצבאי באיזור, שעליו הופקד מוצאפי. אולם למרות זאת, הוא הצליח להשתיק גם פרשה זאת, מבלי שנערכה כל חקירה רצינית בעניין, ומבלי שנקטו צעדים כלשהם.

המדיניות הגסה שבה נקט מוצאפי הטיה לה פחך על תושבי האיזור הנתון למרותו. הוצאתו לחופשה עשויה להקל עליהם, אך הם יזכרו את העובדה, שבמשך זמן רב לא היתה אווון קשבת לתלונותיהם על מעשי ההרג וההתעללות. החקירה נגד המושל נפתחה רק כשהרעלו כלפיו חשי דות בדבר שחיתותו בעניינים כספיים וקבי לת טובות-הנאה.

נראה ששילטונות צה"ל מתייחסים ב-חומרה לחשדות ובעבירות שוחד, בעוד שתשדות חוזרים ונשנים על עינוי, פציי עה הריגה אכזרית של תושבים בשטחים הכבושים אינם זוכים בתשומת-לב.

מסתבר שעל הפלסטינים, הנתונים לדי-כוי השפלה מתמידים, להמתין עד שהי קצינים האחראים לכך יתפסו אולי במי עליה, כדי שיוכלו להשתחרר סוף-סוף מ-שילטונם האימנטי. ירסי הימץ

עבודת כפייה

הונהגה, על-פי העדויות, במחנה הפליטים נור-שאמס, השוכן בסמוך לטול-כרם. בעיקבות זריקת אבן לעבר מכוניתו של המושל מוצאפי, לפני יותר משנתיים, הוכרחו התושבים לבנות חומה.